

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 5/2023 (77)

Algus kell 15.00, lõpp kell 18.00

28. november 2023

Juhatas Arvi Hamburg

Koosolekust võtsid osa komisjoni liikmed: Andres Annuk, Arvi Hamburg, Tiit Kallaste, Ando Leppiman, Allan Niidu, Martti Raidal, Toomas Rõõm, Gert Siniloo (Välisministeeriumi esindaja asendusliige)

Zoomi keskkonnas: Enn Lust

Külalised: Andrus Durejko (Eesti Energia juhatuse esimees), Tauno Hilimon (Kliimaministeeriumi ekspert), Karin Maria Lehtmets (Kliimaministeeriumi elektriturude valdkonnajuht)

Päevakord:

1. Eesti Energia AS täna ja strateegilised suundumused/omaniku ootused. Andrus Durejko.
2. Elektrituru võimalikud arengud ja ootused. Tauno Hilimon.

1. Eesti Energia AS täna ja strateegilised suundumused/omaniku ootused.

Ettekandega „Eesti Energia aastal 2030“ esines Eesti Energia AS juhatuse esimees Andrus Durejko.

Ettekandja selgitas Eesti Energia T&A strateegilisi fookuseid:

1. Kliendile kasulike, mugavate ja uuenduslike energialahenduste väljatöötamine;
2. Rohetehnoloogiate arengu kiirendamine ja integreerimine tuleviku energiasüsteemi;
3. Jätkusuutliku elektri- ja õlitootmise teekond;
4. Tuleviku võrgu rajamine.

Vt ettekannet Lisa 1.

Komisjoni liikmete arutelu keskendus järgmistele teemadele:

1. Soome ja Balti riikide piirkondliku elektritootmise defitsiit, sh Eesti varustuskindluse tagamine 2026.–2027. aastal;
2. Enefit Greeni järgmise kolme aasta taastuenergia 1,5 miljardi euro suuruse investeeringu katteallikad ja riskide maandamine;
3. Energiajulgeoleku tagamine põlevkivist elektritootmise lõpetamisel.

Komisjoni seisukoht:

Tuule- ja päikeseparkides toodetud ilmastikust sõltuva elektri lisandumisega elektrisüsteemi peab üheaegselt investeerima ka süsteemi paindlikkusteenustesse.

2. Elektrituru võimalikud arengud ja ootused.

Elektrituru arenguid tutvustasid Kliimaministeeriumi ekspert Tauno Hilimon ja elektriturgude valdkonnajuht Karin Maria Lehtmets ettekandega teemal „Elektriturg – toimimine, suunad ja areng“. Ettekanne keskendus järgmistele punktidele:

1. Hinna kujundus ja elektrituru erinevad tasemed;
2. Elektrituru anomaaliad;
3. Muutused elektriturul
4. Turgude juhtimine

Vt ettekannet Lisa 2.

Komisjoni liikmete ja ettekandjate arutelu põhiküsimused:

1. Kõikide turuosaliste ligipääsu tagamine elektritule (päev-ette ja päevasisene turg);
2. Turuhindade ja subsiidiumite koostoime;
3. Turupõhiste investeeringute võimalikkus;
4. Negatiivsete turuhindade mõju;
5. Uute turgude (turuliikide) tekitamise mehhanismid.

Komisjoni seisukoht:

Kakskümmend kaks aastat tagasi ületootmise tingimustes loodud Nord Pool Spot elektriturg vajab sobitamist pakkumise defitsiidi tingimustega. Süsteemiteenuste ja kapitaliriskide turud vajavad kiiret käivitamist. Subsiidiumite pärssiv mõju turul vajab süsteemset analüüsi ja toetustest loobimist või nende viimist miinimumini.

Energeetikakomisjoni esimees

Arvi Hamburg